Sikkerhedsdatablad i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

Revision: 17.10.2016 **Version: 0002**
Erstatter udgave 0001 af 31.10.2014

Knauf Aquapanel GmbH & Co. KG

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1 ***Produktidentifikator***

Handelsnavn **AQUAPANEL® Exterior Mineral Finish - white**
Produktnummer **KAQ_0404**
Varenummer **100286**

1.2 ***Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes***

Egnet anvendelse:
Produkt bruges som tørmørtel.
En liste over programmer til professionelle brugere med angivelse af proceskategorier og use descriptorer ifølge ECHA-vejledning om informationskrav og kemikaliesikkerhedsvurdering, kapitel R.12 (Beskrivelse af anvendelse) er opført i underafsnit 16.3.

Anbefalede begrænsninger i brugen:
Mennesker, der lider at hudproblemer, astma, allergi, kroniske eller gentagende luftvejssygdomme, må ikke beskæftiges i nogen arbeidsgang, hvor denne blanding anvendes.

1.3 ***Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet***

Knauf Aquapanel GmbH & Co. KG
Zur Helle 11
D-58638 Iserlohn

Telefon: +49-2374-50360 Fax: +49-2374-5036300
e-mailadresse: aquapanel.info@knauf.com

E-mailadresse til den person, der er ansvarlig for sikkerhedsdatabladet:
urban-finking.gefstoff@t-online.de

Kontakt for tekniske oplysninger:
Knauf Aquapanel GmbH & Co. KG, Zur Helle 11, D-58638 Iserlohn
Telefon: +49-2374-50360 Fax: +49-2374-5036300

1.4 ***Nødtelefon***

+45 9657 3000 (i arbejdstiden)
Knauf A/S, Kløvermarksvej 6, DK-9500 Hobro

Giftlinjen Berlin, rådgivning på tysk og engelsk
(Giftnotruf Berlin, Beratung in Deutsch und Englisch)
Telefon: +49-30-30686 790

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1 ***Klassificering af stoffet eller blandingen i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008***

Skin Irrit. 2; H315
Eye Dam. 1; H318

2.2 ***Mærkningselementer i henhold til forordning (EF) nr. 1272/200***

Farepiktogram(mer):

Signalord:		Fare
Produktidentifikator:		AQUAPANEL® Mineralischer Oberputz – weiss indeholder Portlandcement, calciumhydroxid
Faresætninger:	H315	Forårsager hudirritation.
	H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
Sikkerhedssætninger:	P102	Opbevares utilgængeligt for børn.
	P261	Undgå indånding af pulver.
	P280	Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ ansigtsbeskyttelse.
	P305 + P351 + P338	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
	P315	Søg omgående lægehjælp.
	P302 + P352	VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt sæbe og vand.
	P332 + P313	Ved hudirritation: Søg lægehjælp.
	P362 + P364	Alt tilsmudset tøj tages af og vaskes inden genanvendelse.
	P501	Indholdet/beholderen bortskaffes i et indsamlingssted for farligt affald og problemaffald.
Supplerende mærkningselementer for visse blandinger:		Ikke påkrævet
Bemærkninger:		Hvis blandingen leveres til offentligheden, skal der på etiketten være en sikkerhedssætning om bortskaffelse af blandingen samt om bortskaffelse af emballagen (sikkerhedssætning P501). Sikkerhedssætningen P102 er nødvendig for mærkning af farlig blanding, der leveres til offentligheden. Emballage, der leveres til offentligheden, skal opfylde kravene i henhold til artikel 35 stk. 2, i forordning (EF) nr. 1272/2008, med hensyn til form og design.

2.3 ***Andre farer***

Længerevarende eller gentagen hudkontakt eller kontakt med fugtig hud kan medføre kontaktdermatitis.
Eksponering for cementstøv kan irritere luftvejene (hals, svælg).
Gentagen inhalation af store mængder cementstøv over længere tid øger risikoen for lungeskader.
Undgå udvikling af støv nødvendigvis ved bearbejdning.
Produktet er klassificeret som svagt skadeligt for vand. Stærk alkalisk opløsning ved tilsætning af vand.
Denne blanding indeholder ingen ingredienser, som er PBT/vPvB klassificeret.

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2 ***Blandinger***

REACH-registreringsnummer:
Komponenten calciumhydroxid: 01-2119475151-45-XXXX

3.2.1 ***Beskrivelse***

Dette produkt er en blanding. Det er en tørmørtel baseret på cement, hydratkalk, mineralske bindemidler og tilslagsmaterialer.

3.2.2 ***Stoffer, der udgør en sundhedsfare eller miljøfare i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008***

CAS-nummer	EF-nummer	Navn	Vægtprocent	Klasssificering
65997-15-1	266-043-4	Portlandcement (hvid cement)	5 - < 20	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3; H335
1305-62-0	215-137-3	Calciumhydroxid	5 - < 20	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3; H335

For nærmere oplysninger, se underpunkt 2.2. For den fulde ordlyd for alle faresætninger, se underpunkt 16.2.

3.2.3 ***Stoffer, for hvilke der foreligger EU-grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering, og som ikke allerede er omfattet af punkt 3.2.2 (se også punkt 8.)***

Ingen stoffer.

3.3 ***Yderligere oplysninger***

Ved identifikation af de farlige egenskaber for det pulveragtigte produkt, der er beskrevet opstået efter tilgang af fugt eller vandindtrængning (alkalisk reaktion af portlandcement og calciumhydroxid).
Den type af portlandcement anført ovenfor under punkt 3.2.2 er kromatfattig.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 ***Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger***

4.1.1 ***Generelle oplysninger***

Alt tilsmudset tøj tages straks af og vaskes inden genanvendelse.
I umiddelbar nærhed af arbejdsområdet skal en bruser til øjnene være til rådighed og dens placering tydeligt afmærket.

4.1.2 ***Ved indånding***

Før de berørte ud i frisk luft.
Fjern øjeblikkeligt støv fra næse og hals-området.
Søg lægehjælp ved vedvarende besvær.

4.1.3 ***Ved hudkontakt***

Kommer stof i berøring med huden vaskes denne straks med store mængder vand.
Søg lægehjælp ved vedvarende besvær.

4.1.4 ***Ved øjenkontakt***

Ved øjenkontakt skyl omgående 10 til 15 minutter med rindende vand ved let åbnet øjenlåg og søg øjenlæge.
Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let.
Gnid ikke øjnene, hornhindeskade ved mekanisk stress muligt.

4.1.5 ***Ved indtagelse***

Ved indtagelse, skyl munden med vand (kun hvis personen er ved bevidsthed).
Lad vedkommende drikke rigeligt vand i små slurke (fortyndingseffekt).
Fremkald ikke opkastning. Søg omgående lægebehandling.

4.2 ***Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede***

Ved indånding: hoste, smerter i halsen.
Ved indtagelse: legemssmerter.
Ved hudkontakt: tør hud, rødme.

4.3 ***Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig***

Symptomatisk behandling. Ingen information tilgængelig.

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1.1 ***Egnede slukningsmidler***
Produktet selv kan ikke brænde. Brandslukningsforantaltningerne skal være hensigtsmæssige i forhold til omgivende brand.

5.1.2 ***Uegnede slukningsmidler***
Produktet selv kan ikke brænde. Brandslukningsforantaltningerne skal være hensigtsmæssige i forhold til omgivende brand.

5.2 ***Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen***
Ingen kendte særlige risici.

5.3 ***Anvisninger for brandmandskab***
I tilfælde af støvudvikling bær selvstændig lukket åndedrætsværn.
Kontamineret slukningsvand skal opsamles separat (stærkt basisk opløsning) og bortskaffes i overensstemmelse med lokale forskrifter.
Klassificering af reaktion på brand i henhold til DS/EN 13501-1: Europæiske klasser A1 (ikke brændbart).

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 ***Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer***

6.1.1 ***For ikke-indsatspersonel***
Undgå støvdannelse. Brug personlige værnemidler.
Ubeskyttede personer skal holdes væk.

6.1.2 ***For indsatspersonel***
For egnet materiale til personlige værnemidler, se punkt 8.

6.2 ***Miljøbeskyttelsesforanstaltninger***
Må ikke kommes i kloakafløb, i vandmiljøet og må ikke komme i jorden.

6.3 ***Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning***
Holdes væk fra vand.
Fej forsigtigt tørt op. Undgå støvudvikling.
Anvend ikke trykluft til rengøring af overflader eller beklædning.
Godkendte industristøvsugere eller centrale sugeanlæg bør anvendes til fjernelse af tørt produkt.
Opsaml det fugtige produkt mekanisk. Tillad at det hærder på folie eller i en beholder.
Det materiale, der er taget op, bortskaffes i henhold til forskrifterne.
Rens grundigt beskidte flader.
Produktet størkner efter kontakt med vand.

6.4 ***Henvisning til andre punkter***
For personlige værnemidler, se punkt 8.
Forhold vedrørende bortskaffelse, se punkt 13.

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1 ***Forholdsregler for sikker håndtering***

7.1.1 ***Henvisning til sikker håndtering***

Undgå støvudvikling. Sørg for god rumventilation, evt. udsugning ved arbejdspladsen.
Prøveudtagningsbeholderen skal opbevares tørt. Luk altid beholderen tæt efter udtagelse af produktet.
Støvaflejringer, som ikke kan undgås, skal fjernes regelmæssigt.
Produktet leveres i sække og bruger åben blandingsbeholder. Fyld beholderen med vand, derefter køres tør mørtel forsigtigt ind.
Hold faldhøjden lav. Omrører kan starte langsomt.
Må ikke komprimere tomme sække, undtagen når den er indeholdt i en anden ren sæk.
Ved anvendelse må man ikke knæle i frisk mørtel.
Anvend kun baseresistent udstyr (alkalisk reaktion efter tilsætning af vand).
Efter tilsætning af vand, udvikler produktet lokalirriterende egenskaber. Undgå kontakt med huden og øjnene.
Overhold minimumsstandarder i overensstemmelse med TRGS 500[1].
De beskyttende foranstaltninger i overensstemmelse med TRGS 401[1] skal også overholdes.
Ved udvikling af mineralsk støv skal de beskyttende foranstaltninger i overensstemmelse med TRGS 559[1] overholdes.

Inhalering:

Ved udformningen af arbejdsprocessen i tilfæde af en mulig udvikling af støv og frigivelse kun mindre mængder af produkt (g interval) tages modelløsninger i retningslinjerne for beskyttelse 100[1] og 110[1] i betragtning.
I tilfælde af en mulig udvikling af støv og frigivelse af mellemstore til store mængder produkt (kg-/t-interval) er i udformningen af arbejdsprocessen tages desuden modelløsninger i retningslinjerne for beskyttelse 200[1], 208[1] og 240[1] i betragtning.

Hudkontakt:

Ved udformningen af arbejdsprocessen i tilfælde af mindre område af hudkontakt (i lille målestok, stænk) og en kort eksponeringstid (mindre end 15 minutter per dag), tages modelløsninger i retningslinje for beskyttelse 120[1] i betragtning. Ved en lang eksponeringstid (over 15 minutter per dag) tages desuden modelløsninger i retningslinje for beskyttelse 250[1] i betragtning.
Ved udformningen af arbejdsprocessen i tilfælde af et store område af hudkontakt (stor befugtning, såsom hele hånden), uanset eksponeringstid, skal modellløsninger i retningslinjerne for beskyttelse 120[1] og 250[1] overvejes.

7.1.2 ***Råd om generel hygiejne***

Undgå indånding af støv. Undgå kontakt med huden og øjnene.
Alt tilsmudset tøj tages straks af og vaskes inden genanvendelse. Arbejdstøj opbevares adskilt.
Der må ikke spises, drikkes, ryges eller tages snustobak under brugen.
Før pausen og ved arbejdets ophør bør hænderne vaskes.
Sørg for grundig rengøring af utildækkede dele af kroppen efter arbejdet og før pauser.
Anvend hudplejeprodukter efter arbejdet. Opstil hudbeskyttelsesplan.
I umiddelbar nærhed af arbejdsområdet skal en bruser til øjnene være til rådighed og dens placering tydeligt afmærket.

7.2 ***Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed***

7.2.1 ***Henvisning til brand- og eksplosionsbeskyttelse***

Der kræves ingen særlige forholdsregler.

7.2.2 ***Krav til lagerlokaler og beholdere***

Opbevares tæt lukket i den originale emballage. Beholderen skal opbevares på et godt ventileret sted.
Må ikke opbevares i beholdere af aluminium, der er risiko for korrosion, når de udsættes for fugt.

7.2.3 ***Information om fælleslagring***

Må kun opbevares adskilt fra syre.
Skal opbevares adskilt fra oxiderende stoffer og eksplosionsfarlige stoffer.
Oplysningerne om fælles opbevaring i overensstemmelse med tabel 2 i teknisk forskrift 510 (TRGS 510[1]) skal overholdes.

7.2.4 ***Yderligere oplysninger om opbevaringsbetingelser***

Emballagen skal opbevares tørt. Beskyttes mod fugt.
Anbefalet lagertemperatur: mellem + 5 til + 25°C.
Maksimal opbevaringstid: 9 måneder i uåbnede beholdere.

7.2.5 ***Opbevaringsklasse***

LGK 13 (Ikke brændbare faste stoffer) i henhold til TRGS 510[1].

7.3 ***Særlige anvendelser***

Produktet er kun beregnet til den identificerede anvendelse som fastlagt i underpunkt 1.2. Bemærk teknisk datablad.
GISCODE[4] (tyske Berufsgenossenschaft for byggebranchen): ZP 1 (produkter, der indeholder cement, kromatfattig)

Be certain, choose AQUAPANEL®

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 ***Kontrolparametre***

CAS-nummer	Kemisk betegnelse	Grænseværdier	Bemærkninger
65997-15-1	portlandcement		**Nationale grænseværdier – otte timer**
		5 mg/m³ inhalerbar aerosol	Østrig
		10 mg/m³	Belgien
		5 mg/m svævestøv	Finland
		1 mg/m³ alveol fraktion	Finland
		5 mg/m³ inhalerbar aerosol	Tyskland
		10 mg/m³ inhalerbar	Ungarn
		1 mg/m³ alveol fraktion	Irland
		6 mg/m³	Letland
		10 mg/m³	Slovakiet
		4 mg/m³ alveol fraktion	Spanien
		10 mg/m³ inhalerbar fraktion	Det Forenede Kongerige
		4 mg/m³ alveol fraktion	Det Forenede Kongerige
			Nationale grænseværdier – kortvarig eksponering
		10 mg/m³ inhalerbar aerosol	Østrig
1305-62-0	calciumdihydroxid	5 mg/m³	EU-vejledende grænseværdier for eksponering under arbejdet (otte timer) Directive 91/322/EEC
			Forskellige nationale grænseværdier – kortvarig eksponering
		10 mg/m³	Danmark

Yderligere værdier for calciumdihydroxid efter registreringsdossieret:

- **DNEL (Derived No-Effect Level – afledte nuleffektniveauer)**
  Arbejdstager, kortvarig (akut) eksponering : inhalering, lokal virkning: 4 mg/m³
  Arbejdstager, langvarig eksponering: inhalering, lokal virkning: 1 mg/m³
  Forbruger, kortvarig (akut) eksponering : inhalering, lokal virkning: 4 mg/m³
  Forbruger, langvarig eksponering : inhalering, lokal virkning: 1 mg/m³

- **PNEC (Predicted No-Effect Concentration – beregnet nuleffektkoncentration)**
  akvatisk, ferskvand: 0,49 mg/l
  akvatisk, havvand: 0,32 mg/l
  akvatisk, intermitterende udslip til vand: 0,49 mg/l
  akvatisk, rensningsanlæg (STP): 3 mg/l
  jord: 1080 mg/kg tørvægt

Metoder til måling af atmosfære på arbejdspladsen skal opfylde kravene i EN 481, EN 482 og EN 689 normerne.

8.2 ***Eksponeringskontrol***

8.2.1 ***Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol***

Tekniske ledsageforanstaltninger og passende arbejdsbetingelser skal have forrang for anvendelsen af personlige værnemidler. Se også underpunkt 7.1.
I tilfælde af støvdannelse skal støv udsuges umiddelbart der, hvor det opstår.
Ved udvikling skal de beskyttende foranstaltninger i overensstemmelse med TRGS 559[1] overholdes.
Trufne sikkerhedsforanstaltninger skal kontrolleres for deres effektivitet.
Egnede vurderingsmetoder er beskrevet i TRGS 402[1].
For at overholde grænseværdierne er kombinationer af tekniske og individuelle forholdsregler ofte påkrævet.
Hvis der ikke findes passende metoder til målinger på arbejdspladsen, kan en eksponeringsvurdering og valg af passende beskyttelsesforanstaltninger på grundlag af værktøjet MEASE[6] finde sted. For brugsbeskrivelser (underafsnit 16.3) i forbindelse med kommercielle/industrielle anvendelse af hydrauliske bindemidler og byggematerialer anbefales tekniske kontroller (tabel i afsnit 8.2.1) og individuel beskyttelse (tabel i afsnit 8.2.2.3). Her kan mulighed A kun kombineres med A og variant B kun med B.
Foranstaltninger for at undgå støvdannelse og at støv spredes, fx egnede ventilationsanlæg og rengøring metoder, der holder på støvet.

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

(Fortsættelse af punkt 8.2.1 Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol)

Eksponeringsscenarie	PROC (se underpunkt 16.3)	Eksponering	Tekniske foranstaltninger	Effektivitet
Industriel anvendelse af tørre hydrauliske bindemidler og byggematerialer (indendørs, udendørs)	2	Varighed er ikke begrænset (Op til 480 minutter pr skift, 5 skift om ugen)	ikke nødvendigt	---
	14, 22, 26		A) ikke nødvendigt eller B) lokal punktudsugning	--- 78%
	5, 8b, 9		A) generel ventilation eller B)) lokal punktudsugning	17% 78%
Industriel anvendelse af våde suspensioner af hydrauliske bindemidler og byggematerialer (indendørs, udendørs)	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		ikke nødvendigt	---
	7		A) ikke nødvendigt eller B) lokal punktudsugning	--- 78%
Professionel brug af tørre hydrauliske bindemidler og byggematerialer (indendørs, udendørs)	2		ikke nødvendigt	---
	9, 26		A) ikke nødvendigt eller B) lokal punktudsugning	--- 72%
	5, 8a, 8b, 14		A) ikke nødvendigt eller B) lokal punktudsugning	--- 87%
	19		Ventilationssystem er ikke nødvendigt, men aktivitet kun i et godt ventileret område eller udendørs	---
Professionel brug af våde suspensioner af hydrauliske bindemidler og byggematerialer (indendørs, udendørs)	11		A) ikke nødvendigt eller B) lokal punktudsugning	--- 72%
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19		ikke nødvendigt	---

8.2.2 ***Individuelle beskyttelsesforanstaltninger som f. eks. personlige værnemidler***

Personlige værnemidler skal vælges specifikt til arbejdsstedet, afhængig af koncentrationen og mængden af de farlige stoffer, der håndteres. Man bør tilegne sig kendskab til beskyttelsesdragtens modstandskraft overfor kemikalierne hos den respektive leverandør.

8.2.2.1 ***Beskyttelse af øjne/ansigt***

Tætsluttende beskyttelsesbriller (ved støvdannelse og risiko for sprøjt) i overensstemmelse med EN 166.

8.2.2.2 ***Beskyttelse af hud***

Beskyttelse af hænder:

Nitrilbeklædte bomuldshandsker med CE-mærkning.

Bær om muligt bomuldsunderhandsker.

Egnede handsker til håndtering af produkter, der indeholder cement, kromatfattig (GISCODE[5]: ZP 1) efter GISBAU (Informationssystem om farlige stoffer inden for brygge- og anlægssektoren):

- Ansell: Hylite 47-400, Solknit 39-112 henholdsvis 39-124
- COMASEC: Flexitop, Comanett, Flexitril/PC, Fleximax 27 henholdsvis 35
- KCL: Sahara
- MAPA: Stansolv AK 22, Duo-Mix 405
- Marigold: N660 eller G25G
- PROFAS: Profi Ergo, Contact Ergo

Beskyttelseshandskerne skal være i overensstemmelse med specifikationerne i EN 374.

Beskyttelse af kroppen:

Lukket arbejdstøj.

AQUAPANEL®

Be certain, choose AQUAPANEL®

8.2.2.3 ***Åndedrætsværn***

Ved støvdannelse: Åndedrætsværn med filter P2 eller partikelfiltrerende halvmaske FFP1 til FFP3 i overensstemmelse med EN 149.
Maksimal anvendelseskoncentration for stoffer med grænseværdier:
P1-filter til maks. 4 gange grænseværdien;
P2-filter til maks. 10 gange grænseværdien;
P3-filter til maks. 30 gange grænseværdien.
Vær opmærksom på bæretidsbegrænsningerne ifølge GefStoffV i forbindelse med reglerne for brug af åndedrætsbeskyttelse (DGUV Regel 112-190)[2].

Eksponeringsscenarie	**PROC (se underpunkt 16.3)**	**Eksponering**	**Type af åndedrætsværn**	**Åndedrætsværns effektivitet – (APF)**
Industriel anvendelse af tørre hydrauliske bindemidler og byggematerialer (indendørs, udendørs)	2	Varighed er ikke begrænset (Op til 480 minutter pr skift, 5 skift om ugen)	ikke nødvendigt	---
	14, 22, 26		A) FFP1 eller B) ikke nødvendigt	APF = 4 ---
	5, 8b, 9		A) FFP2 eller B) FFP1	APF = 10 APF = 4
Industriel anvendelse af våde suspensioner af hydrauliske bindemidler og byggematerialer (indendørs, udendørs)	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		ikke nødvendigt	---
	7		A) FFP1 eller B) ikke nødvendigt	APF = 4 ---
Professionel brug af tørre hydrauliske bindemidler og byggematerialer (indendørs, udendørs)	2		FFP1	APF = 4
	9, 26		A) FFP2 eller B) FFP1	APF = 10 APF = 4
	5, 8a, 8b, 14		A) FFP3 eller B) FFP1	APF = 20 APF = 4
	19		FFP2	APF = 10
Professionel brug af våde suspensioner af hydrauliske bindemidler og byggematerialer (indendørs, udendørs)	11		A) FFP1 eller B) ikke nødvendigt	APF = 4 ---
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19		ikke nødvendigt	---

8.2.2.4 ***Farer ved opvarmning***

Uden betydning.

8.2.3 ***Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet***

Se punkt 6.

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1 ***Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber***

Tilstandsform:	pulver
Farve:	hvid
Lugt:	let jordagtig
Lugttærskel:	ingen data tilgængelige
pH-værdi ved levering (20°C):	kan ikke bestemmes
pH-værdi i blandet form (23°C):	11 – 13
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	ikke bestemt
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	ikke relevant
Flammepunkt (°C), lukket beholder:	ikke relevant
Fordampningshastighed:	ikke relevant
Antændelighed (fast stof, luftart):	ikke relevant
Antændelses- eller eksplosionsgrænser, øvre:	ikke relevant
Antændelses- eller eksplosionsgrænser, nedre:	ikke relevant
Damptryk (20°C) (mbar):	ikke relevant
Dampmassefylde (20°C):	ikke relevant
Bulk massefylde (kg/m³):	600 – 1500
Opløselighed i vand (ved 20°C):	1650 mg/l (calciumhydroxid)
Opløselig i:	ikke relevant
Fordelingskoefficient: n-oktonaol/vand:	ikke relevant
Selvantændelsestemperatur (°C):	ikke relevant
Dekomponeringstemperatur (°C):	580 (nedbrydning af calciumdihydroxid)
Viskositet:	ikke relevant
Eksplosive egenskaber:	ikke eksplosiv
Oxiderende egenskaber:	ikke relevant

9.2 ***Andre oplysninger***

Ingen oplysninger.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 ***Reaktivitet***

Der foreligger ingen oplysninger for dette produkt.

10.2 ***Kemisk stabilitet***

Produktet er kemisk stabilt under normale omgivelsesbetingelser til og under oplagring og håndtering forventede temperatur og trykforhold.

10.3 ***Risiko for farlige reaktioner***

Produktet reagerer med aluminium, når det udsættes for fugt under udvikling af brint.
Fugtig cement reagerer med syre, ammoniumsalte, aluminium og andre uædle metaller.
Cement er opløselig i flussyre med dannelse af giftige og ætsende siliciumtetrafluoridgas.

10.4 ***Forhold, der skal undgås***

Inden forarbejdning af produktet skal fugttilførsel undgås (alkalisk reaktion med vand).
Ved temperaturer over 580°C sker der en nedbrydning af calciumdihydroxid til calciumoxid og vand.

10.5 ***Materialer, der skal undgås***

Calciumhydroxid indeholdt i produktet reagerer med syre under dannelse af calciumsalte.
Produktet reagerer med aluminium, når det udsættes for fugt under udvikling af brint.
Fugtig cement reagerer med syre, ammoniumsalte, aluminium og andre uædle metaller.
Cement er opløselig i flussyre med dannelse af giftige og ætsende siliciumtetrafluoridgas.

10.6 ***Farlige nedbrydningsprodukter***

Ingen kendte farlige nedbrydningsprodukter.
Farlige forbrændingsprodukter se underpunkt 5.2.

Be certain, choose AQUAPANEL®

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 ***Oplysninger om toksikologiske virkninger***
Ingen toksikologiske undersøgelser er blevet udført for den foreliggende blanding.

11.1.1 ***Akut toksicitet***

LD50 rotte, oral	(mg/kg)	7340	(calciumhydroxid)	(RTECS)
LC50 rotte, indånding	(mg/l/4h)	Ingen data disponible.		
LD50 kanin, dermal	(mg/kg)	> 2500	(calciumhydroxid)	(OECD-testretningslinje 402) (producentens angivelse)

11.1.2 ***Hudætsning/-irritation***
Ingen data disponible.

11.1.3 ***Alvorlig øjenkade/øjenirritation***

Øjenirritation (kanin)	Alvorlig øjenirritation	(Standard Draize test) (calciumhydroxid)	(RTECS)

11.1.4 ***Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering***
Produktet indeholder hvid cement. Der kendes ingen sensibiliserende virkning.

11.1.5 ***Kimcellemutagenicitet***
Blandingen indeholder ikke stoffer, der er klassificeret som mutagene.

11.1.6 ***Carcinogenicitet***
Blandingen indeholder ikke stoffer, der er klassificeret som kræftfremkaldende.

11.1.7 ***Reproduktionstoksicitet***
Blandingen indeholder ikke stoffer, der er klassificeret som reproduktionstoksiske.

11.1.8 ***Specifik målorgantoksicitet (enkelt eksponering)***
Blandingen indeholder ingen specifik enkelteksponerende ingrediens klassificeret som organgiftstof.

11.1.9 ***Specifik målorgantoksicitet (gentagen eksponering)***
Blandingen indeholder ingen ingrediens, der ved gentagen eksponering klassificeres som organgiftstof.

11.1.10 ***Aspirationsfare***
Blandingen indeholder ikke stoffer, der er klassificeret som aspirationstoksiske.

11.1.11 ***Symptomer forbundet med fysiske, kemiske of toksikologiske egenskaber***
Ved indånding: hoste, smerter i halsen.
Ved indtagelse: mavesmerter.
Ved hudkontakt: tør hud, rødme.

11.1.12 ***Forsinkede og øjeblikkelige virkninger samt kroniske virkninger ved kortvarig og længerevarende eksponering***
Længerevarende eller gentagen kontakt med hud eller kontakt med fugtig hud kan medføre kontaktdermatitis.
Gentagen inhalation af store mængder cementstøv over længere tid øger risikoen for lungeskader.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1 ***Toksicitet***
Akvatisk toxicitet:

96 h LC50	(fisk)	50,6 mg/l	(Oncorhynchus mykiss; Regnbueørred) (calciumdihydroxid) (OECD-testretningslinje 203)
48 h EC50	(dafnie)	49,1 mg/l	(Daphnia magna) (calciumdihydroxid) (OECD-testretningslinje 202)
72 h IC50	(alge)	184,57 mg/l	(Pseudokirchneriella subcapitata) (calciumdihydroxid) (OECD-testretningslinje 201)

Adfærd i rensningsanlæg:
Produktet er basisk.
Før udledning af spildevand i spildevandsrensningsanlægget er neutralisering normalt påkrævet.

12.2 ***Persistens og nedbrydelighed***

Kemisk iltforbrug (COD)	Ingen data disponible.
Biokemisk iltforbrug (BOD)	Ingen data disponible.
AOX-henvisning	Ikke anvendelig.

Metoderne til bestemmelse af den biologiske nedbrydningsevne kan ikke anvendes på uorganiske stoffer.

12.3 ***Bioakkumuleringspotentiale***
Metoderne til bestemmelse af bioakkumuleringspotentialet kan ikke anvendes på uorganiske stoffer.

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

12.4 ***Mobilitet i jord***
Produktet er ikke godkendt.

12.5 ***Resultater af PBT- og vPvB-vurdering***
Denne blanding indeholder ingen ingredienser, som er PBT/vPvB klassificeret.

12.6 ***Andre negative virkninger***

Potentiale for ozonnedbrydning	Ingen data disponible.
Potentiale for fotokemisk ozondannelse	Ingen data disponible.
Potentiale for global opvarmning	Ingen data disponible.

Produktet er klassificeret som svagt skadeligt for vand. Produktet er stærkt basisk ved tilsætning af vand. Forhøjelse af pH-værdien er muligt efter frigivelse af store mængder i vandmiljøet.
Indeholder i henhold til opskrift følgende forbindelser fra direktiverne 2006/11/EF og 80/68/EØF:
Ingen.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1 ***Metoder til affaldsbehandling***
Bortskaffelse i henhold til gældende bestemmelser.
Må ikke komme i spildevandssystemet.
Kontakt et ansvarligt og godkendte renovationsselskab ved bortskaffelse.
Bortskaffelsesoperationer/Nyttiggørelsesoperationer i henhold til direktiv 2008/98/EF

Bortskaffelsesoperationer:	D 9	Fysisk-kemisk behandling
Nyttiggørelsesoperationer:	R 5	Genanvendelse eller genvinding af andre uorganiske stoffer

Egenskaber der gør affald farligt i henhold til bilag III direktiv 2008/98/EF
HP 4: Irriterende

13.1.1 ***Produkt / ikke brugte produkt***
Bortskaffelse af affald svarende til det Europæiske Affaldskatalog.
Tilordningen af affaldskoder skal udføres branche- og processpecifikt. De affaldsprodukter koder, der nævnes i det følgende er kun konstitueret som vores anbefalinger. Følgende affald bør i det enkelte tilfælde tilføjes eller ændres.
Hærdede produktrester:

EAK affaldskode:	17 01 01
Affaldsbetegnelse:	Beton

Ikke anvendt produkt:

EAK affaldskode:	17 01 06
Affaldsbetegnelse:	Blandinger eller separerede fraktioner af beton, mursten, tegl og keramik indeholdende varlige stoffer

13.1.2 ***Forurenet emballage***

Anbefaling:	Kontamineret emballage skal tømmes helt, og kan genanvendes efter passende rengøring.
Anbefalet rengøringsmiddel:	Omgående rensning med vand. Hærdet materiale kan kun fjernes mekanisk.
Emballage der ikke kan rengøres:	
EAK affaldskode:	15 01 10
Affaldsbetegnelse:	Emballage, som indeholder rester af eller er forurenet med farlige stoffer

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1 ***UN-nummer***
Ikke farligt gods i henhold til hver FN-modelbestemmelserne (ADR/RID/ADN/IMDG-koden/ICAO/IATA).

14.2 ***UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)***
Ikke relevant.

14.3 ***Transportfareklasse(r)***
Ikke relevant.

14.4 ***Emballagegruppe***
Ikke relevant.

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

14.5 ***Miljøfarer***
Ikke relevant.

14.6 ***Særlige forsigtighedsregler for brugeren***
Ikke relevant.

14.7 ***Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden***
Levering sker kun i overensstemmelse med trafiklovgivningen og i en passende emballage.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1 ***Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø***

15.1.1 ***Oplysninger om relevante EU-bestemmelser om sikkerhed, sundhed og miljø***

Forordnnig (EF) nr. 1907/2006: Bilag XVII, punkt 47 (Chrom(VI)-forbindelser)
Vær opmærksom på direktiv 2003/53/EF.
Læs direktiv 98/24/EF om beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet mod risici i forbindelse med kemiske agenser.
Overhold beskæftigelsesbegrænsninger i henhold til EU-direktiv om beskyttelse af unge på arbejdspladsen (94/33/EF).

15.1.2 ***Oplysninger om nationale lovgivning/relevante nationale reguleringer (kun for Tyskland)***

Henvisninger til beskæftigelsesbegrænsninger:	Overhold loven om beskyttelse af unge arbejdstagere.
Støjregulativ:	Ikke relevant
Brand- og eksplosionsfare:	Ikke relevant
Teknisk vejledning luft**:**	Nummer 5.2.1
Vandfareklasse:	WGK 1 - svagt skadeligt for vand (beregningsprocedure KBwS)[3] Anlægsforordninger for de respektive Tyske delstater **(**VAWS) (Forordning om anlæg vedrørende håndtering med vandtruende stoffer) skal overholdes.
Forordningen om farlige stoffer:	§§ 6, 7, 8, 9, 14, bilag I nr. 2 skal overholdes.

Øvrige bestemmelser, begrænsninger og forskrifter:

Forordning om forebyggende arbejdsmedicinske undersøgelser (ArbMedVV):	Bilag, del 1 stk. 1: Der skal foranlediges arbejdsmedicinske præventive undersøgelser ved håndtering af inhalerbart støv, hvis grænseværdien for erhvervsmæssig eksponering ikke overholdes. Bilag, del 1 stk. 2: Der skal tilbydes forebyggende arbejdsmedicinske undersøgelser ved håndtering af inhalerbart støv, hvis eksponering ikke kan udelukkes.
Tekniske regler for farlige stoffer (TRGS)[1]:	TRGS 400, 401, 402, 500, 510, 555, 559, 600, 900
Regler af ulykkesforsikringsselskab[2]:	DGUV Regel 112-189, 112-190, 112-192, 112-195
Informationer af ulykkesforsikringsselskab[2]:	DGUV Information 250-403

Klassificering i henhold til et simpelt koncept for foranstaltninger omkring farlige stoffer (Einfaches Maßnahmenkonzept Gefahrstoffe – EMKG) fra det Føderale Institutt for Sikkerhed og Helse på Arbejdsplassen (Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin – BAuA), version 2.2, 2014[5]: Indånding: Faregruppe A
Hudkontakt: Faregruppe HB
(ved omgang med mineralsk støv skal de egnede beskyttende foranstaltninger i overensstemmelse med TRGS 559[1] anvendes)

I overensstemmelse med artikel 16e i den tyske lov om kemikalier er der pligt til at anmelde produktet ved Det Føderale Institut for Risikovurdering (Bundesinstitut für Risikobewertung - BfR).

15.2 ***Kemikaliesikkerhedsvurdering***
For følgende stoffer i denne blanding udførtes en kemisk sikkerhedsvurdering:
Calciumhydroxid

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

PUNKT 16: Andre oplysninger

16.1 ***Krav til opbevaring*** Overhold § 8 stk. 5 og 6 i tyske forordning om farlige stoffer (kun for Tyskland)

Produktet leveres til Erhvervsmaessig brug, industriel brug

16.2 ***Den fuldstændige ordlyd af faresætninger nævnt i underpunkt 2.1. og punkt 3.2.2 sikkerhedsdatabladet***

H315	Forårsager hudirritation.
H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
H335	Kan forårsage irritation af luftvejene.

16.3 ***Tildeling af use descriptorer i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006***

For følgende proceskategorier (PROC) findes ECHA-vejledning om informationskrav og kemikaliesikkerhedsvurdering, kapitel R.12 (Beskrivelse af anvendelse), fjernes.
Reference: ECHA-15-G-11-DA.

PROC2:	Kemisk produktion eller raffinering i lukket, kontinuerlig proces med kontrolleret lejlighedsvis eksponering eller processer med lignende indeslutningsbetingelser.
PROC3:	Fremstilling eller formulering i den kemiske industri i lukkede batchprocesser med kontrolleret lejlighedsvis eksponering eller processer med lignende indeslutningsbetingelser.
PROC5:	Blanding eller iblanding i batchprocesser.
PROC7:	Industriel sprøjtning.
PROC8a:	Overførsel af stof eller blanding (påfyldning og udtømning) på ikke-dedikerede anlæg.
PROC8b:	Overførsel af stof eller blanding (påfyldning og udtømning) på dedikerede anlæg.
PROC9:	Overførsel af stof eller blanding til små beholdere (dedikeret påfyldningslinje, herunder vejning).
PROC10:	Påføring med rulle eller pensel.
PROC11:	Ikke-industriel sprøjtning.
PROC13:	Behandling af artikler ved dypning og hældning.
PROC14:	Tablettering, komprimering, ekstrudering, pelletering, granulering.
PROC19:	Manuelle aktiviteter der indebærer håndkontakt.
PROC22:	Fremstilling og forarbejdning af mineraler og/eller metaller ved meget høj temperatur.
PROC26:	Håndtering af uorganiske faste stoffer ved omgivelsestemperatur.

16.4 ***Forklaring af forkortelser og akronymer anvendt i sikkerhedsdatabladet***

ADN:	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voie de navigation intérieure
ADR:	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route
AOX:	absorberbar organiske halogenforbindelser (adsorbable organic halogens)
DNEL:	Derived No-Effect Level (afledt nuleffektniveau)
ICAO/IATA:	International Civil Aviation Organisation/International Air Transport Association-Dangerous Goods Regulations
IMDG-koden:	International Maritime Dangerous Goods-Code
IUCLID:	International Uniform ChemicaL Information Database
KBwS:	Kommission Bewertung wassergefährdende Stoffe (Kommissionen til vurdering af vandskadelige stoffer)
LGK:	Lagerklasse (opbevaringsklasse)
NEPSI:	Noyau Européen pour la Silice – Europäisches Netzwerk für Quarz
OECD:	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling)
PBT:	persistent, bioakkumulerende og toksisk
PNEC:	Predicted No-Effect Concentration (beregnet nuleffektkoncentration)
RID:	Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer
RTECS:	Registry of Toxic Effects of Chemical Substances
TRGS:	Technische Regeln für Gefahrstoffe (Tekniske regler for farlige stoffer)
vPvB:	meget persistent og meget bioakkumulerende (very persistent and very bioaccumulative)

16.5 ***Referencer til faglitteratur og datakilder***

[1] http://www.baua.de
[2] http://www.arbeitssicherheit.de
[3] http://www.umweltbundesamt.de
[4] http://www.wingis-online.de
[5] http://www.baua.de/emkg
[6] http://www.ebrc.de/industrial-chemicals-reach/projects-and-references/mease.php

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®

16.6 ***Anvendt metode til klassificering af blanding***

Klassificering af denne blanding blev foretaget i overensstemmelse med klassificeringskriterierne i bilag I til forordning (EF) nr 1272/2008.

16.7 ***Ændringer i forhold til den tidligere version af sikkerhedsdatabladet***

Reviderede sektioner: **1.1, 1.2, 2.1.1 (er til 2.1), 2.1.2 (streget), 2.2, 3.2.2, 3.2.3 (streget), 3.2.4 (er til 3.2.3), 3.3, 5.2, 6.2, 8.1, 8.2.1, 8.2.2.2, 8.2.2.3, 9., 11.1, 11.1.1 til 11.1.12, 12.1, 12.2, 12.6, 12.7 (streget), 13., 13.1, 14.6, 14.7, 15.1.1, 15.1.2, 16.1, 16.2, 16.3 (ny), 16.4 (streget), 16.5 (er til 16.4), 16.6 (er til 16.5), 16.7 (er til 16.6), 16.7 (ny), Headers og formelle ændringer af overskrifter i alle sektioner.**

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad svarer efter bedste vidende til vort kendskab på tidspunktet for tryk. Informationerne skal give dig nogle holdepunkter for sikker omgang med det på dette sikkerheds-datablad nævnte produkt med hensyn til lagring, forarbejdning, transport og bortskaffelse. Oplysningerne kan ikke overføres på andre produkter. Hvis produktet bliver blandet eller forarbejdet med andre materialer, kan oplysningerne på dette sikkerhedsdatablad ikke uden videre overføres på det ny materiale, der således er fremkommet.

Oprettet af: **Dr. Michael Urban**
Fachberatung Gefahrstoff Gefahrgut
Vogelbeerweg 3 D-26180 Rastede-Ipwege
Tel.: +49-4402-695620 Fax: +49-4402-695621

AQUAPANEL®
Be certain, choose AQUAPANEL®